

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Alkatrész, olaj, hulladék

Takarékos fejlesztések a KSZV-nél

A mai világgazdasági helyzetben kétféle produktummal tehet szert komoly nyereségre egy cég. Vagy nyersanyagot és energiaforrásokat ad el úgy, hogy ő bányássza, és továbbadja anélkül, hogy komolyabb ráfordításra lenne szüksége, vagy arra törekszik, hogy minél több értékes szellemi, fizikai és gépi munkával formálja a rendelkezésére álló, megvásárolt nyersanyagot az általa szintén drágán vásárolt energiával, minél értékesebb, minél „többet tudó” terméké. A magyar iparra azonban általában az jellemző, hogy a drágán vásárolt nyersanyagból és energiából csak keveset helyen tudnak igazán értékes, jelentős hasznot hozó terméket előállítani. Termékeink árban viszonylag magas az anyag- és energia-költségarány, s viszonylag kicsi a technológia, a ráfordított szellemi és kvalifikált fizikai munka által hozzáadott érték aránya. Ilyen helyzetben érthető, hogy a vállalatok egyik legfontosabb feladata: csökkentésük a termelésben az anyag- és energiaköltségek, s ezáltal növelhetik nyereségüket, kétféle módon is könnyítve a népgazdaság terhein.

A Kenderfő és Szövőipari Vállalatnál is hasonló gondokkal küszködnek. Az elmúlt évtizedben is számos olyan technológiai változtatást, fejlesztést hajtottak végre, amelyek eredményeként — a termékszerkezet-változásnak is köszönhetően — az időközben jelentősen megemelkedett energia- és nyersanyagköltségek ellenére is nagyjából ugyanolyan nyereséget képesek elérni, mint korábban.

Ha lépést akarnak tartani a követelményekkel, természetesen nem állhatnak meg, tovább kell folytatniuk az energia- és anyagtakarékosságot szolgáló fejlesztéseket. A KSZV-nél mostanában is számos elképzelést dolgoztak ki. Néhányat érdemes ismertetni közülük.

Nagyfűtési gyárakban jelenleg olajtűzelésű kazánokat használnak. Csak egy drága fűtőolaj jelentős tételé vált költségeikben. Elhatározták, hogy legalább részben átállnak a rendelkezésükre álló hulladék tüzelésére. A 25—30 millió forintos rekonstrukciót az Energiagazdálkodási Intézet vállalta, 1982. december 31-i határidővel. A munkával azonban még most sem végeztek, ami nemcsak finanszírozási gondokat okoz a KSZV-nél, hanem a remélt megtakarítás egy részéről is le kell mondaniuk. Úgy számolták ugyanis, hogy a hulladéktűzeléssel évente 1800 tonna fűtőolajat takaríthatnak meg, ennek az ára pedig 14 millió forint. Kétszeresen is baj tehát, hogy csúszik a határidő. A beruházás különben két év alatt megtérül.

Népszerű lett a fólia a magyar mezőgazdaságban. Évente nagyjából 27 ezer tonnányit használnak föl belőle, főként a Dél-Alföldön. Aztán rengeteg kerül

belőle a szemébe, veszélyeztetve a környezetet. Hiszen a fólia nem bomlik el. Ráadásul olajból állítják elő, s nem mindegy a népgazdaságnak, hogy évente több ezer tonna fólia kerül a hulladékba. A KSZV a MÉH vállalattal közösen fölmérve a helyzetet, úgy találta, hogy évente mintegy 8 ezer tonna fóliahulladékot lehetne visszavásárolni és újra feldolgozni. A MÉH összegyűjtené, a KSZV pedig műanyag termékek nyersanyagául használná a különben szemébe kerülő hulladékot. A vállalkozás jelenleg ott tart, hogy Olaszországba mintát küldtek a nyersanyagból, próba-feldolgozásra. Ha ez beváltja a hozzáfűzött reményeket, akkor belevágnak a mintegy 50 millió forintos beruházásba, s megépítik az újrafeldolgozó üzemét. Úgy számolják, másfél év alatt megtérül a befektetés a vállalatnak, amely egyúttal olajat takaríthat meg a népgazdaságnak.

Kelendő cikke a KSZV-nél a ráschelzsák, meghozza a dollárért is kelendőt. Csak egy baj van vele: alapanyagát is dollárért kell beszerezniük. Megkezdtek hát a kutatásokat: helyettesíthetnék-e hazai alapanyagot az importból származó. Hazai polipropilén. A kísérletek biztatók: a technológia megváltoztatásával átterhetik hazai alapanyagra. Igaz, ehhez egy új, mintegy 15 millió forintba kerülő gépre lesz szükségük, ha csak a felhasznált alapanyag egy ötödét kívánják hazaival helyettesíteni. S a gépet is importálni kell. Úgy számolják azonban, hogy a gépre költött dollármennyiséget egy év alatt megtakaríthatják az anyagimporton. Ha minden a ter-

vek szerint megy, jövőre munkába állítják az első ilyen gépet. Ha beválnak, fokozatosan teljes egészében hazai anyagra térnek át.

Minden vállalatnak sok gondja van az alkatrész-beszerzéssel, főként, ha külföldről származik a gépparkja. Mindaddig a KSZV is importálta a szükséges alkatrészeket. Nemrégiben fölülvizsgálták: milyen alkatrészeket lehetne itthon is előállítani. Kiderült, hogy 30 millió forintos évi importjukból mintegy 8 millió forint értékű alkatrészt itthon is elő lehetne állítani. Erre nagyon jó lehetőséget adnak a kisvállalkozások, amelyek újabb kapacitásokat teremtettek. A KSZV immár 2 millió forint értékben visszaigazolt rendeléseket tart nyilván. Sőt fölvetik a kapcsolatot más, hasonló vállalatokkal — például a Lenfő és Szövőipari Vállalattal —, hogy összehangolják azonos típusú gépek alkatrészellátását. Most 6 millió forint hitelt kértek magyar és szocialista országokból származó szerzőgépek beszerzésére, hogy saját maguk is gyártassanak alkatrészeket.

Sok kicsi sokra megy — tartja a mondás. És így igaz. Mert lehet ugyan, hogy a KSZV majd 2 milliárdos termelési értéke mellett eltörpül az ily módon évente megtakarítható néhány tucat millió forint, de e megtakarítások komoly hasznára válnak a vállalatnak, s könnyedséget hoznak a népgazdaságnak. S van még egy előnyük. Szerves részei lehetnek egy folyamatnak, ami nélkül ma már nem lehet talpon maradni hosszabb távon, s amit úgy hívnak: folyamatos műszaki fejlődés.

Sz. I.

Vezetékelújítás Tarjánban

Átmeneti korlátozások

Jó néhány év telt el azóta, hogy Szegeden, a Pentelei soron levő tarjáni, II. számú fűtőművet összeköttették a köréje települt lakóépületekkel, 845 lakással. Az idő nem múlt el nyom nélkül, az úgynevezett alapvezeték fölött: a csőtörések egyre gyakrabban zavarták a folyamatos melegvíz- és távhőszolgáltatást a Budapesti körút és a Záporkó közti házakban. Ezért döntöttek úgy a városgazdálkodási vállalatnál, hogy az ideai távfűtési szezon végén hozzákezdjenek a vezetékhalózat cseréjéhez.

A munkálatok május 3-tól a következő fűtési idény kezdetéig tartanak, a városgazdálkodási és a Szegedi Magas- és Mélyépítőipari Vállalat közös kivitelezésében. Mindkét vállalat szilárd elhatározása, hogy az útburkolatok és parkok felbontásának idejét a lehető legrovidebbre szorítják, mégis számolniuk kell az arrafelé lakóknak átmeneti korlátozásokkal, például fél út lezárásával. Néhány hétig a távfűtőmű mögötti garázsok tulajdonosainak okoz majd nehézséget az építkezés; a vezeték oly kö-

zel van a gépkocsitárolóhoz, hogy az autók ki-bejárása lehetetlenné válik. Ezt az érdekeltekkel a garázsajtókra ragasztott értesítéssel természetesen jó előre tudatják.

Időben tájékoztatják majd azokat a lakókat is, akik ennél jóval érzékenyebb korlátozást kell elviselniük: a lakóházakban várhatóan kétszer egy héten egyáltalán nem lesz meleg víz. A lépcsőházak hirdetőtábláira függesztett értesítés a melegvíz-szünetről minden bizonytalansággal nem lesz kellemes

olvasmány, tudják ezt a melegvíz-ellátásért felelősök is. Ezért a munkálatokat eleve úgy ütemezik, hogy csak a minimális ideig tartson az új vezeték bekapcsolása. Magától értetődik, hogy a használati meleg víz díját a „szünetnapokra” nem kell majd kifizetni. Néhány épületben a közös használatú helyiségekben, a lakókamrákban is cserélik a vezetékét az építők — ezért bejutási lehetőséget, s ha a lakók érdeke úgy kívánja, az ott tárolt holmik összekapcsolását is kéri majd.

Mecseki génbank

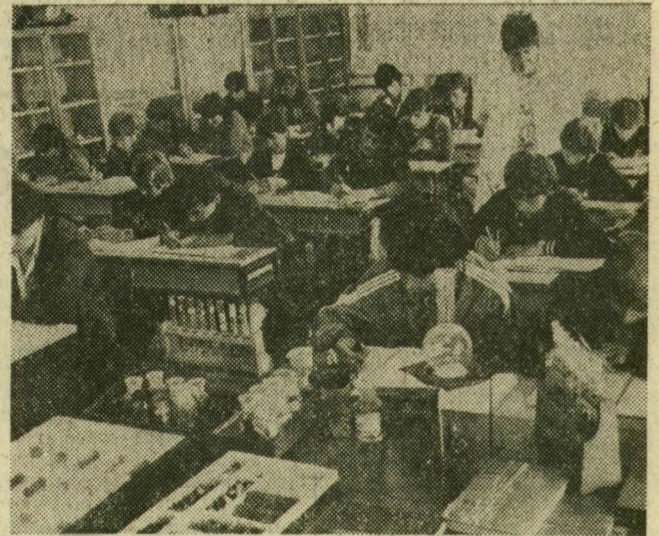
Az ősi magyar állatfajtaikat országos jelentőségű génbankját hozta létre a Mecseki Állatkert. A vadon élő hazai és egzotikus állatok mellett összegyűjtötte a ma már kihaltban levő háziállatok tekintélyes csoportját, főleg azokat, ame-

lyeket valaha a Dunántúlon tenyésztettek.

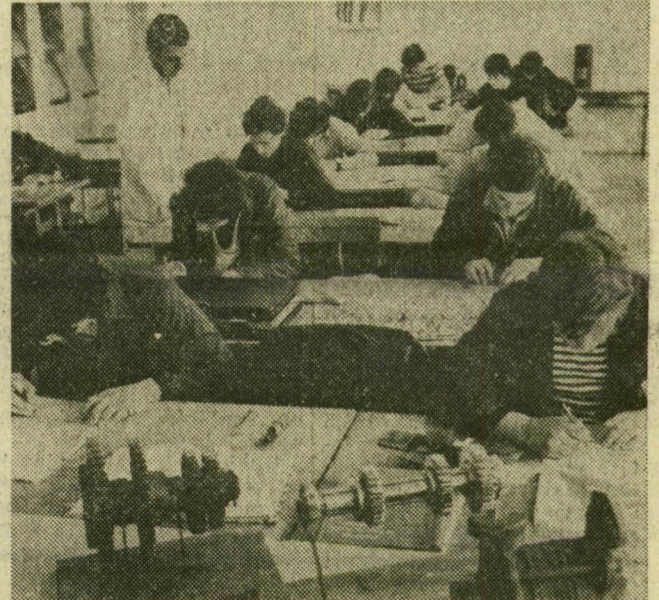
A cél az, hogy megőrizze őket a későbbi nemzés, keresztezés vagy továbbtenyésztés végett, ennek megfelelően tiszta vérben tartják fenn, illetve szaporítják a ritka, védett állatokat.

Szakmát tanulnak

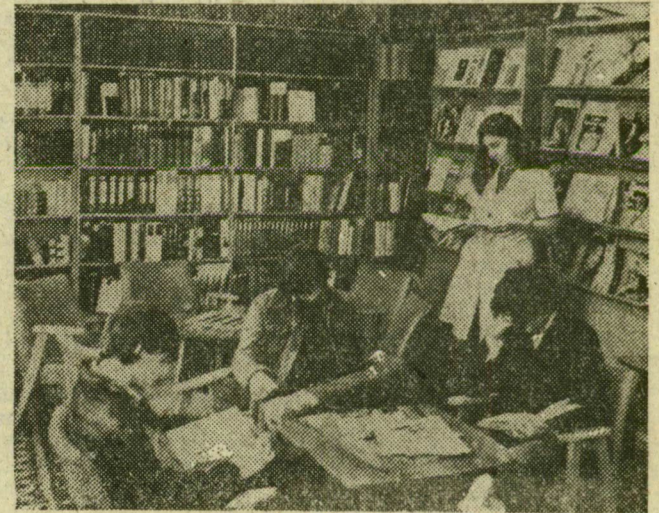
Ezeröttszáz tanuló 31-féle vas- és fémipari szakma ismereteit sajátíthatja el a 600 sz. Móra Ferenc Ipari Szakmunkásképző Intézetben. Elméleti és gyakorlati órákon kívül különféle szórakoztató, hasznos foglalkozásokon is részt vesznek, 14 szakcsoport is működik az iskolában. Felvételeink a Tolbuhin sugárúti iskolában készültek, ahol tagas, jól felszerelt tantermekben folyik az elméleti oktatás.

Elsőéves vasipari tanulók anyagismeret-órája

Masodéves géplakatosok a szakmájukhoz szükséges szerkezeti rajzokat készítik

A szép olvasóteremben 18 ezer kötetből válogathatnak a könyvek 60 százaléka szakmáikhoz nyújt segítséget

Somogyi Károlyné felvételei

A modellező szakcsoportban sok szép bádógosmunkát, repülő- és hajómodellt készítenek a tanulók